Пам'ятайте про Україну!

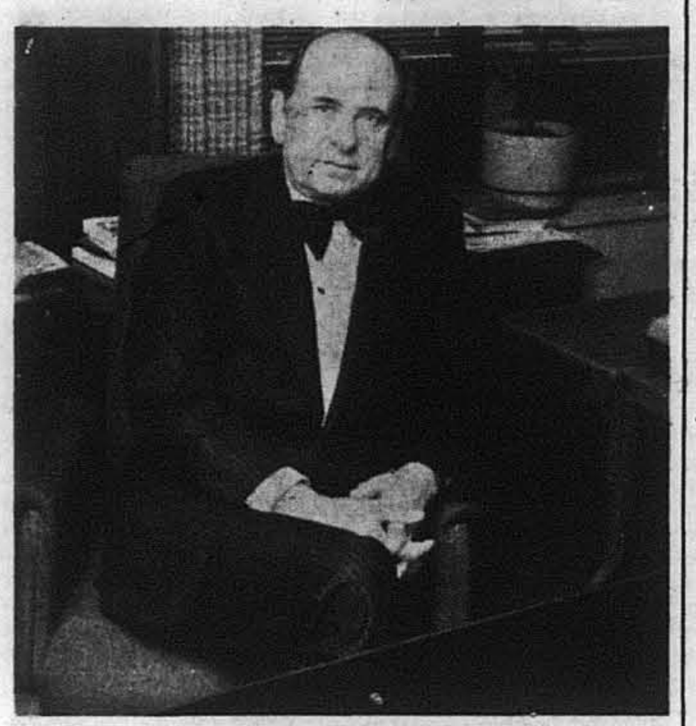
СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 94. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ТРАВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 20, 1986 No. 94. VOL. XCIII.

Д-Р І. ФЛИС ПОЯСНЮЄ НОВІ ПЛЯНИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ

Д-р І. Флис у своєму бюрі.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Не зважаючи на горячкові приготування, що приходять кожних чотири роки перед Конвенцією Українського Народного Союзу і які відчуваться особливо в Головній Канцелярії УНС головний предсідник УНС д-р Іван Флис знайшов час, щоб **кинути погляд на завдання 31-ої Конвенції УНС.**

На думку д-ра І.Флиса, ця 31-ша Конвенція буде зворотною точкою в історії цієї братської установи, бо після неї УНС увійде у світ модерного забезпечення. Від 1-го липня ц.р. Український Народний Союз не буде мати вже головного організатора (що рівняється з головним продавцем забезпечення), якого вибирали б на конвенції. Від тої дати УНС буде мати лише директора продажу забезпечення, якого ангажує Головна Екзекутива УНС.

„Це становить велику зміну в праці УНС", — вияснює д-р І.Флис. Ця зміна допоможе УНСоюзові вийти із теперішньої організаційної кризи, яка сподівано збільшить річний приплив членів як також висоту забезпечення. Це значить, що УНС зможе давати кращу обслугу своїм членам, а чим більше забезпечень буде проданих, тим більше можна буде зуживати грошей на братську діяльність для добра членів і цілої спільноти.

Покликаючи, а не вибираючи людину, яка відповідає за продаж забезпечення, УНС іде слідами інших подібних братських організацій в Північній Америці.

Саме в 1982 році, на 30-ій Конвенції УНС, делегати переголосували закон, яким виключено головного організатора з виборчих членів Головного Уряду. При тому закон мав увійти в життя з днем 1-го липня 1986 року.

Помимо схвалення того закону, Екзекутива і Головний Уряд не хочуть обмежитися лише до такої нової системи, а вважають, що вона лише допоможе організаційній праці тих організаторів, які стараються зорганізувати членів на базі додаткової праці і які річно здобувають біля 2,000 нових членів УНС.

Новий пост, на якому професійний організатор буде працювати на повний час, це лише додаток до теперішніх братських організаторів і секретарі відділів будуть дальше інтегральною **частиною УНС. В** УНС є місце так на професійного організатора, як і на братських організаторів.

На ділі новий відділ продажу забезпечень повинен складатися із трьох осіб: крайового директора продажу забезпечень, крайового братського організатора і координатора братської діяльности.

„Ми розглядаємо справу затруднення теперішнього головного організатора як крайового братського організатора тому, що він має вже довголітній досвід в цій ділянці", — сказав д-р І. Флис. Його завданням працювати зі секретарями відділів та іншими організаторами, які не працюють цілоденно для УНСоюзу".

Директор продажу забезпечення, з другої сторони, має наглядати над працею професійних організаторів,

(Закінчення на стор. 4)

СТВОРЕНО РАДУ УКРАЇНСЬКОЇ СПАДЩИНИ

Ню Йорк. — В середу, 30-го квітня ц.р., на громадській нараді покликано до життя центральний комітет оборони українського імени, який прийняв назву Рада Української Спадщини.

Згідно зі схваленим проєктом статуту, рада ставить своїм завданням провести організаційні заходи та забезпечити фінансові засоби для праці над збереженням української спадщини. У такому пляні рада вестиме працю для збереження і плекання культурних надбань, духовости та політичної самобутности, і водночас буде боротися за добре ім'я українського народу на рідних землях, зокрема його організованої визвольної боротьби та її носіїв, а також української діяспори. Ці завдання особливо важливі у зв'язку з тривалими намаганнями ворогів України знеславлювати її добре ім'я.

Рада Української Спадщини буде боротися проти дезінформації та наклепів у пресі шляхом пресових конференцій та власних публікацій, як рівнож буде заступати інтереси української громади перед урядовими чинниками.

Рада Української Спадщини буде мати два керівні органи: Раду Директорів і Екзекутивний Комітет. Екзекутивний Комітет матиме для проведення в життя завдань Ради Української Спадщини такі відділення: а. сучасна Україна і такі питання як політика русифікації, проблеми культури, економіки, політичні репресії, б. преса та інші засоби інформації і протидія знеславлюванню, в. дослідний і документаційний відділ, г. правна оборона, д. відділ політичної дії, бюро інформації та ін.

У склад Ради Директорів входять такі особи: Степан Ворох, Михайло Воскобійник, Роман Гаєцький, Осип Голинський, Тарас Гунчак, Роман Данилюк, Уляна Дячук, Ольга Кузьмович, Уляна Мазуркевич, Іван Олексин, Іванна Рожанковська, Петро Содоль, Володимир Сохан, Ігор Сохан, Євген Стахів, Зиновій Туркало, Олег Федишин, Іван Флис, Богдан Шебунчак.

До Екзекутивного Комітету уже погодилися увійти слідуючі особи: Марта Богачевська-Хом'як, Лариса Янів-Фонтана, Віктор Рудь, Мирослав Смородський, Мирон Куропась, Ігор Раковський, Андрій Филипович, Надя Комарницька-МекКоннелл.

Передбачається побільшення складу Ради Директорів до 30 осіб. Рада Директорів вибере свою Президію і Екзекутивний Комітет. Для поладнання цієї справи та інших поточних питань скликане чергове засідання ради, яке відбудеться в середу, 4-го червня ц.р., в год. 6-ій вечора в приміщенні Українського Народного Союзу, при 30 Монтгомері вул. у Джерзі Ситі.

У Янгставні відбудеться ґолфовий турнір УНСоюзу

Янгстван, Огайо. — Спортова комісія при Українському Народному Союзі, очолена заступницею головного предсідника Ґльорією Пашен, повідомляє, що в днях 4-го і 5-го липня, у Янгставні, Огайо, відбуватиметься Крайовий ґолфовий турнір.

Турнір цей — відкритий для усіх членів УНСоюзу — відбудеться за такими устійненими категоріями: чоловіки нижче 65 років, сеньйори у віці понад 65 років, і жінки. Приналежність до членства УНСоюзу перевірюватиме Головна Канцелярія УНС у Джерзі Ситі. Головна квартира цього турніру буде у місцевому мотелі Голидей Інн ч. 3, Нортвест, що знаходиться при 1051 Норт-Найлс-Кенфілд Ровд, дорога 80, при 46-ці, Янгставн, Огайо. Число телефону цього мотелю: (216) 793-9851. Ціна кімнати з двома ліжками на дві особи — 35 дол. Щоб запевнити собі знижку при резервуванні кімнати, треба подавати про свою членську приналежність до УНСоюзу. Мотель приміщений впоблизу як ґолфового терену, так і інших запляноваиих активностей.

Одного дня половина учасників гратиме ґолфа в Спрінґ Лейкс, а друга половина — в Лейквуді. Наступного дня ґолфісти поміняються місцями.

У п'ятницю, 4-го липня — в Доґвуді і Спрінґ Лейкс — початок змагань о годині 11-ій ранку; у суботу, 5-го липня — початок змагань у Спрінґ Лейкс о годині 8-ій ранку, а в — Доґвуді о годині 10-ій перед полуднем.

У п'ятницю, 4-го липня, у павільйоні свв. Петра і Павла частуватимуть буфетом. У суботу, 5-го липня в українському католицькому центрі св. Анни відбудеться бенкет і роздача нагород. Вступ для кожного ґолфіста — 15 долярів, це включає кошти бенкету і буфету, — інші видаткування, як випозичення возиків для гри в ґолфа, кошти мотелю та інше мусить покривати вже кожний ґолфіст. Кожний змагун отримає сувенір.

Зацікавленим цими змаганнями треба звертатися до Джін Волошин, директора цього турніру, написавши на адресу: 2047 Winngate Road, Poland, Ohio, 44514 тел.: (216) 757-4712. Реченець зголошень — 28-го червня.

Українці Баффало вшанували жертви нуклеарної катастрофи

Відправа біля міської ратуші.

Баффало, Н. Й. — У Великодню Неділю, 4-го травня 1986 року, українці міста Баффало зорганізували цілу громаду і в год. 6-ій вечора відбули маніфестацію з'єднану з Молебнем, який відслужили соборно душпастирі українських церков, а до них прилучилися священики американських церков.

Маніфестація та Молебен відбулися на сходах міської ратуші і були багато людні, не зважаючи на холодну погоду. Молодь в одностроях і представники всіх громадських шарів зібралися на цей сумний Молебен у день звичайно так радісного свята Великодня.

Після Молебня з коротким словом виступив голова повіту Едвард Рутковскі і

(Закінчення на стор. 3)

КОНЦЕРТ У ПОШАНУ 1000-ЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Філядельфія, Па. — В неділю, 1-го червня ц.р., о год. 4-ій по полудні, тут в соборі Непорочного Зачаття при 833 Френклін вулиці відбудеться концерт релігійних пісень. Програму концерту виповнить об'єднаний архиєпархіяльний хор який складається із 70 співаків-хористів під диригентурою маестра Михайла Длябоги. Концерт відбудеться у пошану Тисячоліття Християнства в Україні. У програмі композиції Бортнянського і Гнатишина.

СССР вніс „нові" пропозиції

Вашінгтон. — Намагаючись відвернути увагу світу від чорнобильської катастрофи, Совєтський Союз висунув дві чергові мирні ініціятиви, які Білий Дім схарактеризував як „нічого нового".

Перша пропозиція стосується мораторіюму на випробування нуклеарної зброї. Вона містилася у виступі генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова на телевізії в середу, 14-го травня. Друга пропозиція — про демонтаж ракет середнього засягу в Европі. Її внесла в четвер, 15-го травня, совєтська делеґація на переговорах у Женеві.

Виступаючи в середу на совєтській телевізії, М. Ґорбачов сказав, що СССР продовжить мораторіюм на випробування нуклеарної зброї до 6-го серпня і запропонував З'єднаним Стейтам приєднатися до мораторіюму. Ґорбачов запропонував також президентові Р. Реґенові зустрітися і обговорити це питання.

Білий Дім повідомив, що ЗСА вже пропонували влаштувати зустріч спеціялістів для обговорення питань, зв'язаних з підземними випробуваннями нуклеарної зброї, але Совєтський Союз відкинув цю пропозицію, заявивши, що спочатку угоду про випробування нуклеарної зброї повинен ратифікувати Сенат. Хоч ЗСА і виконують угоду про обмеження сили підземних нуклеарних вибухів, Сенат цю угоду, підписану в 1974 році не ратифікував, бо в ній не передбачена взаємна перевірка виконання умов домовлености.

Щодо зустрічі Р. Реґена і М. Горбачова, то Білий Дім заявив, що він і далі зацікавлений у такій зустрічі, але вона повинна бути присвячена не одному питанню, а широкому колу проблем.

Характеризуючи пропозицію Ґорбачова, Білий Дім сказав, що вона має чисто пропаґандизну мету. Про це свідчить і той факт, що Ґорбачов вирішив продовжити мораторіюм на совєтські випробування до 6-го серпня, коли мине 41 річниця нуклеарного бомбардування Гірошіми.

Що стосується пропозиції, внесеної в Женеві, то в ній дещо нове все таки міститься. Якщо раніше Совєтський Союз настоював, щоб з Европи були забрані не лише американські, але й французькі та англійські ракети, то тепер СССР не висуває цю вимогу. Не висуває, бо ЗСА заявили, що не мають наміру вмішуватися у внутрішні справи Франції і Англії. Зрозумівши, що з французькими і англійськими ракетами нічого не вийде, СССР вніс таку пропозицію: ЗСА повинні взяти на себе зобов'язання не поставляти свої ракети Англії. Однак про таке постачання є американсько-англійська угода і З'єднані Стейти її не порушать.

Речник Білого Дому Леррі Спікс сказав, що „нові совєтські пропозиції — це початок процесу, який в кінцевому результаті приведе до позитивних підсумків".

У СВІТІ

РАДІЯЦІЯ З ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ нуклеарної електростанції може збільшити десятки тисяч нових випадків захворіння на рака тих осіб, які безпосередньо і посередньо були виставлені на небезпеку радіяції. Крім того тисячі осіб в Совєтському Союзі, зоркема в Україні і країнах Східньої Европи, помруть на інші хвороби частинно спричинені радіяцією, заявили два лікарі-спеціялісти д-р Томас В. Кочран і д-р Френк ван Фіппел, перестерігаючи, що їхні передбачування є тільки приблизними і недокладними.

У СТОКГОЛЬМІ ШВЕДСЬКІ працівники державної служби безпеки і дослідники-криміналісти перевірять тепер на комп'юторах 23,272 документів з метою відкрити вбивника, чи вбивників, колишнього прем'єр-міністра Ольофа Пальме 75 днів тому. Як відомо, невідомий терорист підійшов до Пальме на вулиці як він з дружиною вертався з театру і вистрілив в нього кілька куль з пістолі. Ганс Гольмер, шеф поліції у Стокгольмі, який веде слідство у справі вбивства Пальме, не виявляє покищо чи виконавцем вбивства була тільки одна особа, чи вбивство ініціювала якась держава.

ДІТИ ЄЛЕНИ БОННЕР, дружини академіка Андрея Сахарова, заявили кореспондентам, що їхня мама повертається до Совєтського Союзу вже 24-го травня ц.р., і радіє, що скоро знову може побачитись з мужем у місті їхнього вигнання Ґорькому. Боннер полетить спершу до Західньої Европи, а звідти 2-го червня полетить до Москви. Вона перебувала на Заході шість місяців на лікуванні очей і серця. Боннер покищо не вирішила чи її мама, 86-річна Рут Боннер, також поїде з нею до СССР. Вона хоче жити разом з дочкою і померти у країні, звідки вона походить.

БЕЙРУТСЬКЕ РАДІО повідомило, що більші числом танкові частини ізраїльської армії вступили в „зону безпеки", контрольованому Ізраїлем. Радіостанція „Голос нації", яку контролює уряд президента Аміна Ґемаєля інформує, що більше як 50 ізраїльських танків зайняли позиції в цій зоні, а головне командування ізраїльської армії заявило, що танкові частини не загрожують Ливанові, а поставлені в бойову готовість тільки тому, що Сирія почала підтягати до ізраїльського кордону свіжі військові частини, артилерію і ракети. Ситуація на Близькому Сході знову напружена, — кажуть політичні спостеріачі — і у випадку необережности одної чи другої сторони там може виникнути нова льокальна війна між Ізраїлем і Сирією.

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ заарештувала 24-го річного француза і обвинуватила його з продажу підфальшованих відеострічок для американської телевізійної сітки Ен-Бі-Сі, які нібито мали б показувати горіючий реактор в Чорнобилі в Україні. Телестанція використала частину фільму під час передачі в понеділок, 12-го травня, а в середу мусіла перепросити своїх глядачів, що фільм був фальшивкою. Фільм показував фабрику цементу у Трієсті, яка своїми контурами подібна до Чорнобильської нуклеарної електростанції. Речники Ен-Бі-Сі в Ню Йорку заявили, що вони заплатили за стрічки 11,000 долярів.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що в Грузії згинуло дві особи, а кількадесять були поранені у наслідок землетрусу, який знищив багато будинків. Центр землетрусу знаходився у прикордонній полосі Грузії з Туреччиною. ТАСС каже, що приблизно 1,500 мешканевих будинків різної величини були знищені.

АФГАНСЬКА КОМУНІСТИЧНА партія проголосила колективне керівництво керування державою. До цієї „колективної трійки" входить також колишній президент Бабрак Кармаль, партійний лідер Наджібулляг і прем'єр-міністер Султан Алі Кіштманд.

Існує можливість війни між Сирією й Ізраїлем

Єрусалим. — Прем'єр-міністер ізраїльського уряду Шімон Перез признався під час розмови з кореспондентами, що ситуація на ізраїльсько - сирійському кордоні напружена і що існує можливість війни між цими двома країнами, якщо Сирія буде продовжувати розбудовувати у прикордонній полосі військові укріплення і збільшуватиме кількість військ та воєнного матеріялу, зокрема тяжкої артилерії, ракетних частин і танків.

У Вашінгтоні Державний департаємнт ЗСА робить все можливе, щоб недопустити до воєнного конфлікту між Сирією й Ізраїлем, бо такий конфлікт міг би дорешти знищити мирну ініціятиву З'єднаних Стейтів Америки на Близькому Сході і, у випадку прогри Сирії, втягнути до цього конфлікту Совєтський Союз, хоч, як кажуть політичні аналітики, СССР ледви чи буде ризикувати конфлік том із ЗСА задля Сирії.

На думку ізраїльських речників, зокрема прем'єра Ш. Переза, Сирія використовує існуючу ситуацію в Ізраїлі, а саме небажання війни із своїми арабськими сусідами, яка не тільки приносить великі людські втрати, але може дорешти зруйнувати економіку, яка вже від років переживає кризу. Американські коментатори думають, однак, що до погіршення ситуації на Близькому Сході спричинились також ізраїльці, які недавно знищили два сирійські воєнні джетові літаки біля Дамаску і тим самим порушили територіяльний простір Сирії, а часті налети ізраїльських воєнних літаків на Ливан, де у долині Бекка стаціонує велика сирійська армія біля 40,000 вояків, також є причиною приготованости Сирії до війни. Крім того у Дамаску існує серед урядових і військових кіл переконання, що Ізраїль і ЗСА готуються до відплатних акцій проти Сирії за її підтримку терористичних груп.

Все це взявши разом, — каже Ш. Перез, — не треба виключати можливсти війни, особливо тоді, як Сирія буде продовжувати інтенсивно розбудовувати воєнні споруди у прикордонній полосі.

Державний секретар Джордж Шулц, у порозумінні з президентом Роналдом Реґеном, робить заходи, щоб зменшити напругу на Близькому Сході і тому у політичних колах не виключають можливости його поїздки до Дамаску і Єрусалиму, тимбільше, що Сирія заявляє, що вона проситиме Совєтський Союз про допомогу у випадку спільного американсько-ізраїльського нападу на неї.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шулц заявив, що налет американських воєнних літаків на територію Лівії все таки дав висліди. Тепер не тільки лівійський диктатор полковник Муаммар Каддафі, але також Сирія вже не дуже спішаться з підтримкою терористичних груп, знаючи, що така допомога чи безпосередня участь в тероризмі, може викликати відплатні акції З'єднаних Стейтів Америки, а може також інших країн вільного світу.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК Сенат і Палата Репрезентантів відкинули пропозицію Білого Дому про продаж Савдійській Арабії модерної зброї на суму понад 350 міл. дол. урядові чиновники звернулися до жидівських організацій з просьбою підтримати цю пропозицію. Стало відомо, що Білий Дім почав розсилати запрошення лідерам жидівських організацій на зустріч, яка запляновапа найближчим часом. На цій зустрічі представники Адміністрації обґрунтують позицію Уряду, який вважає, що безпека Ізраїля залежить від можливости З'єднаних Стейтів зберегти добрі відносини з поміркованими арабськими країнами, в тому числі і з Савдійською Арабією. Однак вашінгтонський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Стів Робертс, покликуючись на розмови з деякими жидівськими лідерами, вважає, що Білому Домові не вдасться схилити жидівські організації на свою сторону.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН і прем'єр-міністер Англії Марґарет Тачер підписали торік угоду, яка полегшує депортацію ірляндських терористів, що перебувають у ЗСА. Досі ці особи часто користувалися традиційним американським небажанням висилати людей, яких обвинувачують у злочинах „політичного характеру". Угода, підписана лідерами двох країн, дозволяє Урядові ЗСА вирішувати справу про депортацію адміністративним шляхом. Тому тим, кого депортують, буде тепер значно тяжче шукати захисту в американських судах, які досі не раз ставали на їх сторону. Однак демократи в сенатській Комісії закордонних зв'язків відмовляються ратифікувати угоду, вимагаючи провести різницю між нападами на військові об'єкти і на цивільних осіб. „Ми вважаємо, що вбивство є вбивством", — відповів на це англійський міністер у справах Північної Ірляндії Том Кінґ, який перебуває тепер у ЗСА і намагається добитися ратифікації минулорічної угоди.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ Едвард Кач, виступаючи на пресовій конференції, сказав, що він звернувся до Уряду ЗСА з просьбою прийняти федеральний закон, який передбачав би смертну кару для тих, хто торгує героїною. На думку Е. Кача, зусилля нюйоркської поліції і міських агенцій, які намагаються покінчити з торгівлею наркотиками, не будуть мати успіху, якщо Уряд не вживе строгих заходів проти цих торгівців. Кач вважає, що відповідальність за наркоманію в Ню Йорку повинен нести федеральний уряд, а не місцеві власті. Вимога прийняття закону про смертну кару для торгівців наркотиками напевно наштовхнеться на протидію зі сторони численних правничих організацій і громадських груп.

ДЕМОГРАФІЧНА АҐЕНЦІЯ Об'єднаних Націй повідомила, що до кінця цього століття на земній кулі буде шість величезних міст з населенням, що перевищать 15 мільйонів осіб. Найбільшими містами будуть: Мехико — 26.3 мільйона осіб, Сан Павльо — 25 міл. і Токіо-Йокагама — 17 міл. В Ню Йорку на кінець століття буде проживати 15.5 міл. мешканців. У 14 містах нашої плянети буде нараховуватися по 11 і більше мільйонів мешканців. Всі ці міста, крім Лос Анджелесу, знаходяться в країнах „третього світу".

БЮРО ПЕРЕПИСУ ПОВІДОМИЛО, що 1-го липня 1985 року кількість населення ЗСА досягла 239,283,000 і збільшилася за період від 1-го квітня 1980 року на 12.2 мільйона осіб, що становить 5.4 відсотка. За ці п'ять років середній вік американців підвищився з 30 років до 31.5 року. Кількість негрів збільшилася на 8.2 відсотка, білих — на 4.1 відсотка.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ґорбачов про Чорнобиль

Міхаїл Ґорбачов, як генеральний секретар СССР, виголосив у минулу середу, щойно на 18-ий день після катастрофи нуклеарного реактора в Чорнобилі, 25-хвилинну промову через радіо-телевізійні станції, в якій виправдував факт, що вперше повідомлено про той вибух щойно в 48 годин пізніше, таврував західні засоби масової інформації, які ніби використали ту трагедію для збройної кампанії проти СССР, і висловив деякі конкретні пропозиції. Найважливішою з них є пропозиція, щоб у роковини скинення Америкою атомової бомби на Гірошіму, там же, у Гірошімі відбулася вершинна конференція його з Реґеном і щоб там проголосити припинення на всі часи дальших штучних атомових вибухів. З авторитетних кіл у Вашінґтоні сказано на те, що це типова совєтська пропаґанда, бо Ґорбачов згори знав і знає, що Америка такої пропозиції не прийме. Президент Реґен не раз уже стверджував, що припинення дальших підземних атомових вибухів поставило б у кращу ситуацію СССР, де вже переведено всі ті експерименти, коли в Америці цього ще не зробили, занедбавши в останньому десятиріччі перед каденцією Реґена взагалі проблему оборони.

Ґорбачов запропонував теж, щоби під спонзорством Міжнародної Аґенції атомової енерґії, яка є однією з клітин Об'єднаних Націй, перевести міжнародну конференцію для придумання способів, як найкраще забезпечитись перед можливістю подібної катастрофи, як вона сталася у Чорнобилі, та як створити систему негайної інформації й перестороги. Тут Ґорбачов має деяку рацію. Коли у світі є тепер, — як твердить Ґорбачов, — 370 нуклеарних реакторів і в самому СССР 40, то існує актуальна загроза, що в кожній хвилині може статися десь в будь-якій країні подібна катастрофа, з людської помилки, механічної хиби або незалежної від людини несподіванки. Але Ґорбачов не заперечував потреби таких реакторів для продукції електричної енерґії, — не сказав теж ні слова про використовування реакторів для військових цілей, для продукції атомових „головок" для ракет на різну віддаль.

У зв'язку з цією промовою Ґорбачова зактуалізувалася знову справа нової зустрічі лідерів ЗСА і СССР, — очевидно, не в Гірошімі, а у Вашінґтоні, як про це вони домовились на своїй першій зустрічі у Женеві. Президент Реґен коротко зареаґував на промову Ґорбачова висловом вдоволення, що совєтським властям вдалося опанувати ситуацію настільки, що, — як запевняє Ґорбачов, — з реактора в Чорнобилі не просякає вже радіяція, хоч сам Ґорбачов признав, що в промірі 10 миль затруєне повітря. Реґен потвердив свою готовість знову стрінутись із Ґорбачовим в цьому році, літом чи осінню. Раніше вже Реґен висловив думку, що йому, Реґенові, було б вигідніше перевести таку нову вершинну конференцію щойно після американських осінніх виборів, бо сам він, Президент, роз'їздитиме по Америці у передвиборчій кампанії і не матиме часу на відповідну підготову до такої нової вершинної конференції, яка дала б якісь реальні позитивні висліди. Тепер йдуть американсько-совєтські наради у Відні над можливістю редукції стратегічної зброї в Центральній Европі. Покищо нема з тих затяжних переговорів ніякого хісна.

Катастрофа в Чорнобилі безумовно створила кращу атмосферу для якогось американсько-совєтського зговорення щодо припинення перегонів у зброєнні, бо пошкодила совєтському престижеві і виказала, що Захід має можливості стежити за всіма ходами Москви у ділянці зброєння та взагалі розвитку і діяння техніки — для добра мирного часу чи для продукції нуклеарної зброї. Кремлеві залежить на тому, щоби новою зустріччю Ґорбачова з Реґеном заманіфестувати, що „нічого не змінилося" і що така зустріч може направити погану думку про Ґорбачова, яка створилася в наслідок затаювання і фальшивої пропаґанди довкола катастрофи в Чорнобилі. Правду казали найперші коментатори, що катастрофа у Чорнобилі матиме також поважні політичні наслідки — некорисні для Совєтського Союзу.

СОВЄТСЬКИЙ ЛІДЕР Міхаїл Ґорбачов прийняв на розмову американського лікаря-спеціяліста д-ра Роберта П. Ґейла, який при допомозі хірургії і нових медикаментів старається допомогти деяким жертвам Чорнобильської нуклеарної катастрофи в одному Московському шпиталі. Він, як також багато лікарів на Заході, переконані, що Совєтський Союз матиме на протязі десятиріч захворіння серед населення, головно тієї частини, що живе в радіюсі 200 миль від Чорнобиля. На пресовій конференції д-р Р. Ґейл заявив, що американські і совєтські лікарі погоджуються з опінією, що 92,000 евакуйованих з Прип'яті, Чорнобиля й околиць осіб, мусять бути особливо уважно переглянені, бо їм грозить хвороба рака від радіяції.

В.Н. Манюх

МАРИВА ТА ПРИВИДИ: ДО СУЧАСНОГО УКРАЇНОФОБСТВА

Стаття „Зловити нациста", що появилася на передовій сторінці в газеті „Вілледж Войс", вимагає від усіх українців особливої уваги: справді не лише уваги, але продуманої та рішучої протидії української громади. Бо було б наївністю з нашої сторони оцінювати ту статтю як тільки обвинувачення одної людини. Ми маємо тут до діла з затією, що не обмежується до ще одного „злочинця" та становить, власне кажучи, субстантивно правну та судову справу.

Уже сам характер того очорнювання Миколи Лебедя як „нациста", „фашиста", „нацистського коляборанта", „терориста", „расиста" та „воєнного злочинця" вказує, що тут мова не лише про одну людину, чи одного з організаторів підпільного руху, чи навіть про ОУН та УПА. Тут мова про нас як національну спільноту, інтереси якої ми маємо не менше право боронити як кожна інша національна спільнота в XX столітті. Українська громада та її діячі повинні бути того вповні свідомі. В іншому випадку для нас залишиться утоптаний шлях минулого: нам казатимуть себе виклинати (як Мазепу та його старшину, що цар Петро власноручно вбивав), та скрито вболіваючи згадувати вбивства не лише Петлюри, Коновальця, Бандери та Ребета, але мільйони безіменних жертв звироднілих злочинців. Уміжчасі ці злочинці, які вже в 1918 році виловлювали як собак на вулицях Києва осіб запідозрілих в „українстві", які поголовно нищили та продовжують нищити українську інтеліґенцію тільки за це, що вона українська, висилаючи до „психушок" навіть тих, що боронять українську мову; які будували парки розваги на могилах своїх жертв та запроторювали в табори смерти, або нищили голодом мільйони українських селян — ці самі злочинці під фірмою оборонців людства пробують оплюгавити український рух спротиву проти одного з найбільш варварських насильств над нами як національною спільнотою в історії людства.

Сам факт, що вони це роблять нас не дивує, наскільки ці злочинці створили політичну систему, в якій затерлась різниця між правдою та брехнею; як в тоталітарному царстві Орвелла, обман та брехня стали невід'ємною частиною тієї системи. Під час будови Біломорського каналу згинуло взимі 1933 року протягом трьох місяців понад чверть мільйона людей, хоч совєтська преса та західні журналісти - коляборанти святкували соціялістичне чудо масової реабілітації „злочинців". Коли мільйони українських селян вмирали з голоду, совєтська преса запевняла західній світ, що це тільки вигадка ворогів совєтського суспільства, переконуючи в тому ряд відомих журналістів та західніх відвідувачів. Один із тих журналістів повторяв по-папугайськи цю саму брехню на сторінках „Ню Йорк Таймсу", хоч робив він це, здається, з „політичних" міркувань. Коли відкрили масові могили польських старшин у Катині, ці самі злочинці склали вину за ці вбивства на німецьких нацистів.

Ці та інші приклади большевицького обману сьогодні відомі на Заході, хоч сам факт масового нищення українського народу включно з „екзекуцією голодом" (за висловом Ґросмана), в противагу до партійних чисток чи навіть зфабрикованої „змови" жидівських лікарів, залишається далі „внутрішньою" справою Совєтського Союзу. Немає сумніву, що інформації про СССР на сторінках американської преси та телевізії є дивно селективними, включно з тими випадками, де українці повинні бути в центрі уваги. Створюється часто пригнічуюче враження, що американська преса свідомо обминає усяку згадку про українців. З американської преси можна дізнатись, що у Вінніпезі живуть „слов'яни", хоч цей кореспондент напевно знає, що ці „слов'яни" — це українці; з неї можна теж дізнатись, що в концентраційних таборах СССР перебувають передусім жиди, католики, литовці та навіть татари, хоч цей кореспондент повинен знати, що українці становили домінуючу групу, якщо не більшість, в тих таборах. Як цей сфінкс, одначе, українці появляються на сторінках тої преси в ролі „нацистів" та „воєнних злочинців".

Немає сумніву, що Джо Конасон пробує очорнити український резистанс у Другій світовій війні, перетворюючи Лебедя та Бандеру на вигідних козлів, які дозволяють йому виявляти своє українофобство. Сам рівень цієї статті, спосіб аргументації, характер обвинувачення та, вкінці, політичний словник автора говорить про нього багато як журналіста та „дослідника" української проблеми. Хоч ми нічого про Конасона не знаємо, зрештою не бажаємо знати, все таки можна припускати, що він належить до „нових" журналістів, які так щедро намножилися в Америці в 60-их роках та коріння яких сягають до 30-40 років. Його попередники з 30-40 років займалися також нагінкою над українцями в Америці, шукаючи за „фашистами" та „нацистами".

Продовження буде.

Олександер Татомир

НА ЗАХИСТ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

З початком квітня ц.р. великодні числа щоденників „Свобода" і „Америка" принесли радісну новину, що Центральне Бюро Українських Подруж „Мета" змінило варту і під зарядом Українського Освітньо-Кильтурного Центру (УОКЦ) в Філядельфії відновило свою діяльність.

„Метою" заопікувалися молоді люди, повні розмаху й кріпкої віри в краще завтра української спільноти. Вони за кілька минулих років зуміли швидко розбудувати УОКЦ у справжню твердиню українського духа і культури, яка об'єднує всіх українців без огляду на їхні релігійні та політичні переконання. Зокрема дбайливо пригорнула у своїх привітних стінах нашу шкільну молодь і малят.

Завдяки гурткові ентузіястів українського суспільстго посередництва, на чолі з ветераном УГА інж. Омеляном М. Тишовницьким, в 1973 році основано „Мету", як клітину Світової Суспільної Служби при СКВУ, що її благословила наша церковна Ієрархія й проводи українських установ.

„Мета" стала Централею для кількох бюр у різних країнах нашогоісходу. За 13 років існування до „Мети" зголосилося понад 400 кандидатів і кандидаток подружнього життя. 80 відсотків зголошених бюро познайомило, а більшість із них основувала українські родини в ЗСА, Канаді, Австралії, Англії, Франції та Данії.

Суспільним посередництвом покористувалися і далі покористуються всі культурні народи. Відомо, яке велике значення прив'язує до нього жидівська спільнота у широкому світі.

Останньо знову в нас збільшилося до 70 відсотків число мішаних подруж, що стають справжньою загрозою для дальшого існування української громади у вільному світі. Загляньмо до українських церков, шкіл, на святочні імпрези... В Бразилії завдяки муравлиній праці ОО. Василіян є тільки 6 відсотків таких родин. Деякі мішані подружжя підтримують зв'язок з українською спільнотою, з чого ми щиро радіємо, та не зважаючи на те, остає безспірним принципом, що українська родина це основа нації, що в ній найлегше зберегти українську генетичну тяглість, духовий комплекс окремішности і наші звичаї та світлі традиції.

„Мета" під енерґійним проводом молодих ентузіястів української родини в УОКЦентрі тільки тоді потрапить увінчати свої заходи кращими осягами, коли наша молодь розсіяна по різних континентах і краях в чужому морі масово голоситиметься до подружнього бюра цієї установи. Тоді буде легко зробити селекцію петентів за віком, освітою та країнами перебування. Досі вбільшості голосилися тільки молоді дівчата і старші громадяни.

Гаряче закликаємо українську чоловічу молодь виявити більше зрозуміння для завдань наших бюр та більше щирого патріотизму. Майбутнє нашої національної групи у Філядельфії та на поселеннях у вільному світі у ваших руках дорога українська молоде! Відкиньте хвалькувату зарозумілість і надмірну егоцентричну самовпевненість. З досвіду знаємо, що така житьова настанова часто кінчається в мішаному подружжі і це тоді, коли наші вродливі й талановиті дівчата з вищою освітою, вірні рідному зовові крови роками жлуть на своїх хлопців!

УОКЦентр у розмірно короткому часі існування довершив багато великих діл для добра української громади Філядельфії та околиці. Певно і тепер йому пощастить зацікавити ширші кола нашого громадянства, а перш за все молоді. „Метою".

„Мета" у Філядельфії відкрита шість днів у тижні від 9 - 5-ої год. по полудні. Веде його молода компетентна сила. Обов'язує строга довірочність.

Сміливо приходьте до бюра! Хто живе далі — пишіть, або телефонуйте на заподану нижче адресу, число телефону. Спершу треба виповнити квестіонар без підпису для висилки заінтересованим та заяву з підписом для внутрішнього вжитку бюра і долучити дві знімки.

За виготовлення друків та переписку бюро бере низеньку одноразову оплату у висоті 20 долярів. Причиною низької оплати є те, що „Мета" належить до Української Світової Суспільної Служби при СКВУ, якої завданням є в потребі спішити з допомогою українцям та українкам у вільному світі.

Сподіваємося, що свідоме українське громадянство, а особливо наша молодь докладають всіх старань, щоб ЦБУП „Мета" гідно вив'язалося зі своєї відповідальної місії щодо української спільноти в розсіянні та посередньо теж і на рідних землях.

Нехай жахлива нуклеарна катастрофа в Україні спонукає нас глибше застановитися над майбутнім нашого народу і тісніше об'єднатися коло наших Церков, громадських установ і українських родин, як носіїв релігійно-національних традицій та ідеалу боротьби за свою самобутність!

Адреса „Мети": Ukrainian Educational and Cultural Center, Inc. 700 Cedar Road, Philadelphia, Pennsylvania 19111. Телефон Бюра: 215 - 663 - 1166.

Ол. Зозуля

Баляда про смерть

Ще не вспів Семен Шкляр погасити вісім тоненьких свічечок, як навздогін тричі пролунало „Многая літа". Син, невістка і внук Лесик по-тричі поцілувались з батьком. Гості теж підтримали національний ритуал, підняли свої чарки і, як хто вмів, побажали іменинникy довголіття. І вже, коли торкнулись до страв, хтось мовив:

— Тепер, пане Семене, за вами слово.

— Про що ж маю говорити?

— Ну, хоч би про дитинство.

— За мене сказав поет так: „Коли я пас малим телята, мені сонце всміхалося любо". Коли ж виріс і одружився, страшне лихо вхопило нашу Ясногірку в лабети голодомору. Я порахував рештки картоплі й замислився...Було тих картоплин десь біля трьохсот штук. Для одної людини вестачило б на пару тижнів відмахнутись від смерти. А нас же двох і немовлятко. Тоді й вирішив податись на Донбас довбати вугілля. Через пару тижнів послав посилочку сухарів. На душі стало лекше, але не надовго Раптом одержав від сестри листа: „Любий брате! Твої сухарі запізнились. Оксана померла від голоду. Ми її поховали. Олесечка я взяла до себе. Я йому розмочую сухарчики, він жадібно їх ковтає і..."

Олексій вперше слухав батькову розповідь про трагічну смерть матері, якої він не бачив навіть на фотографії. Він міцно обняв батька і крізь сльози пошептував: „Тату, потім, потім докажете..."

— А що ж було далі? - запитала невістка.

— Довбав вугілля. Коли вибухнула війна, витягнули нас з підземелля, уніформували, дали по півхлібини і на фронт. Німець здорово напирав, а ми спритно відступали. Коли ж приперли нас до Дніпра. Та стемніло, капітан дав команду:

— Уплав на лівий беріг!

Невідомо, скільки добралось до того берега, бо я плив за водою, а коли видрапався на берег, то галасу не було чути. А під вечір добрався до рідної Ясногірки. Обняв дев'ятилітнього синка і заплакав. Поки прийшов до себе та набрався сили, знову треба було лаштуватись та втікати на Захід разом з синком. Як би там не було, а кінець щасливий: сина виховав, гарну невістку маю, а внук — тільки Бога молити.

І вже, коли виговоривсь, звернувся до сина.

— Прошу тебе Олексію, як помру, завези моє тіло до Ясногірки і поховай поруч з мамою. Поховаєш?

— Поховаю...але ж, тату, ти живеш і будеш жити...

— Коли ж помру, то як про це тобі скажу.

Обід почався „за здравіє", а кінчився „за упокой. Хтось сказав, що людина народжується, щоб померти, але лишити по собі сліди для продовження роду.

— Відчуваю, — додав старий Семен, — що міняється світ у мені, що час збиратися в дорогу. Завтра куплю труну і...

— Тату!...

— Хочу сам собі купити вічний дім, та спробувати, чи зручно в ньому вікувати.

Відчуття старого не підвело. За пару тижнів він тихо упокоївся. Син оформив папери, відслужили панахиду та пом'янули покійника скромною трапезою.

Олексій купив деякі подарунки для родичів, відвіз батька на летовище і, цим же літаком, разом з синком вирушили в далеку дорогу. Ніч була зоряна, тиха і тепла. Літак прорізував темноту ночі, множив кілометри, щоб швидше зустріти промінь сонця.

На Бориспільському летовищі посажирів зустріли митники. Труну з покійником відвезли в приміщення, відкрили віко, з усіх боків обмацали покійника; заблъомбували труну й приліпили ярлик — „провєрєно." Зразу ж появився шофер.

— Куда отвєзті гроб?

— До Ясногірки під Кременчугом.

— 150 рублей — туда і обратно. Єслі імєєш джінси, тогда 50 в додачу.

Сторгувались. Старенькe вантажне авто мало благеньке напинало, що оберігало труну від пилюки та негоди. Самі вмостилися в кузов, і таралайка задерчала назустріч вітру. Десь опівдні прибули до Кременчука. Але до Ясногірки їхати не було потреби, бо кременчуцьке море проковтнуло село разом з цвинтарем. Було село і нема...

— Давай обратно, — порадив шофер. — Поховаємо старого в столиці. Це був єдиний вихід. Так і зробили. До Києва прибули перед заходом сонця. Труну відвезли до похоронного бюра, а самі влаштувались на нічліг в готелі „Червона зірка", що міститься напроти музея Т. Шевченка, тут же і повечеряли. Ніч була не спокійна — думалось про похорон.

Ранок приніс нові клопоти. Щоб поховати батька на Байківському цвинтарі, треба мати дозвіл від Міськради. Такий дозвіл зажадав настоятель Володимирського собору. Олексій звернувся до начальника адміністраційного відділу дати право на похорон.

— На какой улице бил прописан покойнік?

— Та...він тут не приписаний. Він жив і помер в Америці.

— Да-с-с...Не пріпісаних хороніть запрещено.

— Що ж я маю робити?

— Отвєзітє туда, откудова прівєзлі.

Коли повернулись до погребового бюра, були зди-

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Барагура

Балтійсько-українські історичні й мововбивчі паралелі та релігійно-культурні пов'язання

I.

Видатний автор багатотомної праці „Студія історії" англійський історик та історіософ Арнолд Тойнбі висловив теорію, що в житті людських спільнот — племен, народів, націй, держав, імперій діє не випадковість, але строга логіка, послідовність, закономірність. За певних подібних історично-політичних, соціо-економічних, культурно-цивілізаційних умов, ці різні організовані спільноти незалежно від часового чи простірного існування і відмінних місцевих чи хвилевих обставин та деталів, в основному, суттєвому сенсі розвиваються аналогічно і проходять подібно, інколи ідентичні етапи свого постання, зростання й ролі, щоб після досягнення вершка свого розквіту і здобутків зійти поступово чи раптово з історичної арени, зробивши місце іншим, молодшим, здоровішим, більш життєздатним спільнотам. Свою теорію Тойнбі підтверджує прикладними поставаннями й загибаннями великих народів, потуг, імперій від найдавніших до сьогоднішних часів.

Під тим кутом хочу розглянути історично-політичні паралелі й мововбивчі подібності поміж валійцями й українцями, хоч ці два народи на двох різних кінцях Европи, віддалені від себе геополітично, належать до різних культур, до різних родин, з різною ментальністю, національним характером і побутовими притаманностями.

Загально прийнято, що визначником національної свідомости є мова. Це тільки частинно правда. Мова є одним із найважливіших, але не єдиним і не за всіх обставин, елементом цієї свідомости. Є національно свідомі, патріотичні й державні народи, які не мають власної національної мови, наприклад австрійці, які послуговуються німецькою мовою і навіть виростають на загальнонімецькій культурі. Є ірляндці, які прийняли мову свого поневолювача і не мають бажання повернутися до мови своїх предків, вважаючи її застарілою, затриманою у розвої, напівмертвою. А проте своїм патріотизмом вони могли б бути прикладом іншим народам. Є вальони й флямандці, які живуть у спільній державі Бельгії й загальновідомі як бельгійці. Є тримовна нація й держава Швайцарія. Молоді народи, наприклад американці послуговуються мовою свого колишнього утискувача, від переслідувань якого еміґрували й створили власну державу.

Українці належать до цих народів, у яких мова відограє рішальну ролю як визначник національної приналежности, свідомости й державницьких прагнень та стремлінь, підставою бо нашої національної культури, формувачем нашої національної духовости, стрижнем нашого національного організму є мова. На ній зроджувалися виростали, розвивалися, міцніли, кристалізувалися всі інші компоненти національної свідомости, почуття національної спільноти, політичних спрямувань і нестримне прагнення власної державности.

Знаючи, де корінь нашої самобутности, ворог старається його підрубати, щоб дерево національної свідомости заниділо і всохло. Але й тут бувають вийнятки — багато людей, які почуваються свідомими членами української спільноти через різні обставини, зокрема довголітнє поневолення й переможний тиск чужої, здебільша ворожої культури й духовости, послуговуються чужою мовою. Але тут входить у дію ще й інший чинник — ірраціональний, підсвідомий, заложений у ґенах людини гін до своєї національної спільноти. Цього чинника, подібно як релігійних почувань, віри, любови, страху перед смертю ніяка сила повністю викоренити не спроможна. Може його сповільнити, приспати, пригасити, але докорінно усунути його не зуміє. І тому ми стільки ваги придаємо рідній мові.

Навіть у народів, які від століть затратили почуття національної свідомости й окремішности та державницько-самостійницьких аспірацій, цей мотивний корінь починає випускати свіжі пророслі. У ірляндців віджили спроби оживити мову пращурів. Подібне явище спостерігаємо у валійців. Група патріотів змагає воскресити забуту рідну мову й на її базі створили власну національну культуру й духовість, а навіть добитися державної самобутности й незалежности від Англії.

Лінґвістично валійська мова належить до кельтської родини і складається з елементів ґалійських, бретонських і корнвальських („Cornish"). Ця остання це майже вигибла мова, якої вживали колись у південній Англії.

Цій валійській проблемі варто ближче приглянутися, бо в ній можна спостерегти деякі паралелі з нашою історичною долею, зокрема в ділянці мововбивства. Відродження національної самобутности, свідомість відрубности і наполегливе змагання валійських патріотів відновити втрачену в ході історії державність, дає поважні наслідки і заставляє окупаційний британський уряд поступитися в своїй асиміляційній політиці, яка донедавна йшла головно по лінії виелімінування валійської мови не лише як засобу порозуміння, але й як одного з найважливіших компонентів відродження нації. Та й не тільки в мові чаклунська сила відродження валійців як окремої нації. Вона теж і в пісні. Валійці, як українці, співучий народ і до них можна застосувати слова Тараса Шевченка:

Наша пісня, наша дума
Не вмре, не загине,
Ось де, люди, наша слава,
Слава України...

Валія — це невеличка простором (8,000 квадратових миль, тобто 21 тисяча квадратових кілометрів) країна з населенням 2 мільйони 800 тисяч душ, тепер принципалітет (князівство) Великобританії. Столицею Валії є Кардіф. Панівна мова — англійська (як в Україні — російська). Тепер валійською мовою говорить всього 19.5 відсотка населення. Країна гориста, повна таємних чарів минулого — славна недоступними лицарськими замками, леґендарним Камелотом і королем Артуром та лицарями „Круглого стола", країна жреців-друїдів та народних співаків-бардів, які старовинною мовою, наче наші лірники, кобзарі-бандуристи, оспівують славне величне минуле, плекають рідну мову й поезію-пісню та підтримують іскру волі, бажання визволитися з-під тиранії англосаксів.

(Продовження буде)

Велич і краса літургійної музики

Владика Мстислав промовляє на тлі хорів.

Від глибокої давнини народи світу вживають співу-музики для вияву своїх душевних настроїв та почувань.

Кожна релігія має свою питоменну музику, що в різних країнах має свій окремішний, народний характер та відмінний спосіб її інтерпретування.

В Україні, разом з прийняттям християнства з Візантії, перейнято і візантійський спів, приблизно в X сторіччі. Але вже в XII сторіччі церковний спів почав реформуватися в напрямі наближення до українських народних мелодій.

Співи в наших церквах — це віковічне і дороге надбання наших побожних батьків, виключна їх слава і святість. Церковний спів є тоді, коли являється співаною молитвою. Мелодії церковного співу створені так величнo, просто і зрозуміло, що вони в засаді викликають велике захоплення та подив тих, що його слухають. Великим та святим обов'язком всіх нас зберігати і плекати наш прекрасний церковний спів, у всіх його видах, якраз тому, що на церковний спів звертається за мало уваги.

Своєрідний настрій церковної музики в інтерпретації доброго хору та велич, якою повинно обставлятися ціле наше Богослуження, має дати людині якесь внутрішньо-душевне заспокоєння. Людина йде до церкви, щоб забути свої турботи щоденного життя та віднайти спокій і рівновагу духа в молитві і слуханні побожної пісні.

Якраз у нашій добі, коли в Україні силою політично-диктаторських обставин церковний спів усунений з прилюдного життя, національним обов'язком тут усіх є дати повний захист нашій церковно-співучій традиції та продовжувати шляхи славного колись українського церковно-хорального мистецтва. В українській церкві хай лунає чарівна українська побожна пісня на славу та звеличення Бога, радість нас самих та наших дітей.

Церковні хори повинні мати абсолютну і беззастережну опіку духовного чинника, а зрозуміння і моральну поміч чинника світського, що ним є вірні.

Є і сьогодні спорадичні випадки, де люди наділені голосом та музичним слухом виявляють бажання продовжувати традицію церковних співів, організуючи при своїх церквах хори.

Багато з нас були свідками виступу 10-ти хорів української Православної Церкви, що приготовили багатий репертуар, головно літургійної музики, та в дні 20-го квітня ц. р., в просторій залі Дому Української Культури, Осередку св. ап. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., продемонстрували його чисельно зібраній публіці. Це вже шостий з черги концерт, що його назвали „Духовний концерт українських православних хорів".

Простору залю, поємності 2,000 місць, заповнили любителі співів, що прибули громадно з околиць свого стейту. Це й доказ, що й загал вірних любить та шанує і схвалює працю своїх хорів.

У загальному це хори — „міні", тобто малого голосового складу (шість жінок та два чоловіки, 12 жінок та шість чоловіків).

Здавалось би, що така рівновага голосів не дасть бажаного висліду і ефекту, одначе бистроумні диригенти держали хор на „пянах", задовольняючись співом молитовного характеру, що показалося зовсім правильним. Хори, що в їх репертуарі були речі легкі до виконання, вив'язувалися задовільно, натомість хори, що думали заімпонувати речами тяжчими до виконання і не під силу хору, не одержали бажаного успіху і тому виконання їх було дещо слабше.

Реасумуючи цілість імпрези та її виконання поодинокими хорами, належить без сумніву ствердити, що у всьому була видна велика праця у вивченні і веденні програми кожного хору і за це належиться велике признання як диригентам, так і співакам.

На закінчення успішного концерту виступили всі хори разом в числі біля 250 співаків і співачок, створивши дуже приємний, мальовничий образ для ока. Збірним хором проводив молодий, багатонадійний диригент Т. Павловський. Виконали хори: „Благослови душе моя Господа" К. Стеценка; „Достойно є воістину" та „Херувимську" ч. 7 Д. Бортнянського. Великий збір співаків з браком потенціялу сили та густоти звуку не видав цього, на що очі кувалося; виразно це показалося у відспіванні другої частини „Херувимської"-„Щоб і Царя". На майбутнє належить підбирати речі під силу та спроможність хору, а вислід буде вповні запевнений.

На цей збірний хор повинен звернути увагу Блаженніший Митрополит Мстислав, великий любитель мистецтва, в тому і співочого, бо це вже поважний завдаток у приготуванні недалеких святкувань Тисячоліття Християнства в Україні.

Концерт літургійної музики, під кожним оглядом вдалий, закінчено молитвою „Боже Великий, Єдиний" М. Лисенка, що її відспівали об'єднанні хори.

Михайло Добош

Показ фільмів Я. Кулинича в Бостоні

Ми читали і чули багато про фільми нашого визначного кінорежисера Ярослава Кулинича, і ось тепер, минулого місяця, мали ми нагоду гостити в себе цього мистця і побачити його твори. Управа Союзу Українок в Бостоні вжила заходи щодо його приїзду і показу фільму. Покази відбулися в залі, яку безкоштовно відступила для цієї цілі парохія української католицької церкви в Бостоні.

В суботу, 26-го квітня був висвітлений фільм „Поїзд в Україну", в якому побачили ми такі дорогі нам міста, села, також працю наших селян в колгоспах і жінок, що замітають вулиці та працюють на будовах. Той фільм дуже цікавий та навчальний для наших молодих, яких, на жаль, не було на залі.

Наступного дня показано фільм „В'язень Христа ради" про життя нашого Патріярха Йосифа Сліпого, починаючи від його родинного села в Теребовельщині і до смерти і похорону в Римі. Це документальний фільм, де зібраний весь ілюстраційний матеріял про цього церковного провідника, який ясно видвигнув і обстоював домагання нашого патріярхату.

Ярослав Кулинич опрацьовує тепер широкозаплянований фільм „Україна в огні", в якому буде представлена наша історія від княжої доби дотепер, що вимагатиме ще багато грошей і праці. Тому він надіється на підтримку громадянства, яка є конечно потрібна і на яку він безперечно заслуговує.

Р. М.

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

представник відсутнього посадника міста, як також відчитано телеграми від членів Палати Репрезентантів Генрі Новака, Ляфолса, Джека Кемпа і сенатора Алфонса Д'Амато.

Сумне зібрання закінчено відспіванням національних гимнів.

Обширний опис цього вшанування жертв нуклеарного нещастя подала місцева американська преса, зокрема щоденник „Баффало Нюз", репортер якого зворушливо змалював реакцію місцевих українців на жахливу катастрофу, що навістила Україну і передав розмови із різними віком членами української групи. Репортаж прикрашений двома світлинами, на яких показано групу пластунів зі засвіченими свічками та транспарантами, як також Ольгу Кошук, яка приїхала до ЗСА перед 30 роками і батьки якої згинули у Великому голоді.

Репортер підкреслює також, що у Молебні взяли участь соборно священики усіх віровизнань, молючись спільно за жертви нуклеарного вибуху.

Олена Лозицька (1902-1985)

Мабуть, актори належать до найбільш нещасливої категорії людей. Опускається театральна завіса, і мистецтво їх зникає назавжди. Коли вони повторюються в другій виставі, хай в тих же самих ролях, це вже інше мистецтво.

Краща доля, до певної межі, в цьому відношенні судилася співакам. Їх, принаймні, з більшою увагою хотять записати на платівку, аніж театральних акторів. Але в цьому відношенні не пощастило Олені Лозицькій, а вона мала найбільше шансів залишити своє сріблясте сопрано у віках. Непомітно, в домі своєї доні, визначного педагога і концертмайстера Валентини Доброліж, вона відійшла з цього світу 23-го травня 1985 року в Едмонтоні, де прожила останні роки свого життя.

Колискою Олени Лозицької був Кавказ, де вона народилася 1-го січня 1902 року в родині залізничного інженера Миколи Лозицького та його дружини Євдокії. Обоє походили з родин кубанських козаків. Невеселе було її дитинство. Незабаром по її народженні батько загинув у випадкові, і молода вдова Євдокія зі старшим сином Михайлом та Оленою переїхали до Києва. Мати Євдокія мала гарний голос (меццо-сопрано) і заохочувала свою доню співати.

Проте справжнє бажання співати виявилось у Олени Лозицької тоді, коли вона вчилася в гімназії. Не раз на учнівських і гімназійних концертах учні й гості нагороджували молоду співачку тривалими оплесками, а одного разу після закінчення концерту студенти реального училища знесли співачку зі сцени і в знак великої пошани перенесли її на плечах через усю довгу залю.

Після закінчення гімназії Олена Лозицька вчилася в Київській Консерваторії у педагога Марії Руднєвої, а потім в Музично-Драматичному Інституті ім. Миколи Лисенка у відомого педагога-вокаліста Миколи Филимонова.

Після закінчення інституту удосконалювала мистецтво співу у відомого українського композитора Віктора Косенка. Зрозуміло, чому Олена Лозицька завжди вражала своїм умінням робити музичну фразу глибоким емоційним інтерпретуванням та винятковою дикцією, бо вона мала своїми учителями таких майстрів, як Віктор Степанович Косенко і Микола Миколаєвич Филимонов. І один, і другий досконало знали український і західноевропейський вокальний репертуар. Коли В. Косенко (будучи ще чудовим піяністом) з величезною наполегливістю інтерпретував численні твори світового вокального репертуару, то другий був центральним виконавцем музично-вокальних демонстрацій в українських перекладах (від Й. С. Баха до Курта Вайля) в Інституті ім. М. Лисенка.

В 1929 році Олена Лозицька була прийнята до хору Київського Оперного Театру. Для молодих талановитих співаків ставилися умови проспівати одну оперну арію і дві пісні. Праця там була нелегка. Хористи працювали кожного дня від 10-ї ранку до 2-ої дня на пробах, а ввечері були зайняті в оперних виставах. Проспівавши три роки в хорі Олена Лозицька отримала запрошення співати на спеціяльнім іспиті, щоб дістати статус і працю оперної солістки.

Іспит пройшов з великом успіхом і Олена Лозицька стала солісткою Київського Оперного Театру. Починати довелося з епізодичних партій. Тимчасом вона виступала в багатьох концертах, а також працювала над основними партіями українського та західно-европейського репертуару. Мала можливість на протязі 1926-36 рр. працювати з видатними диригентами (Олександ Брон, Лев Брагінський Арій Пазовський, Володимир Йориш та режисерами: Володимир Манзій, Йосиф Лапицький).

Не дивлячись на успіх у другорядних партіях вибитися на перше положення було надзвичайно важко, хоч Олена володіла чудовим лірико-драматичним сопрано, мала добрі сценічні здібности та імпозантно виглядала на сцені. І лише один раз, коли захворіла Наталя Захарченко, що мала співати партію Оксани в опері „Запорожець за Дунаєм", Олена Лозинська виступила в цій партії з великим успіхом, не дивлячись на те, що перед тим не мала навіть можливости пройти пробу з оркестрою.

Але сталося, що на виставі був присутній директор Луганської Опери Арсен Кудрин, що шукав за молодими співаками для своєї опери. Після короткого інтерв'ю їй було запропоновано перше положення. Докінчивши сезон, навіть всупереч особистим справам, вона переїхала до Луганська, де почалася інтенсивна праця над новим репертуаром. Це був період справжнього розцвіту її оперної діяльности.

В 1939 році Олена Лозицька підписала контракт з Львівською філярмонією і почалася її концертна діяльність зі своїм чоловіком Дометієм Йохою-Березенцем. Вони об'їхали всі більші і менші міста Західної України, даючи численні концерти української музики. По закінченні війни вони опинилися в таборі Карлсфельд, а пізніше в Міттенвальді, де продовжували свою концертну діяльність. На англійській зоні в таборі Гайденау теж давали концерти та виступали на збірних концертах.

В 1948 р. заходами українського мецената-піонера Петра Зварича, співаки переїхали до Канади. Лихоліття в часах війни не зламало духу й любови до співу і Олена Лозицька продовжує свою концертну діяльність зі своїм чоловіком. Численні рецензії української і чужомовної преси високо оцінювали їх виступи в широкому репертуарі оперних арій, романсів і пісень. Найбільшим успіхом користувалися пісні і романси на слова Тараса Шевченка та Івана Франка з музикою М. Лисенка.

Крім того, з досконалою фразировкою звучали „Три шляхи" Якова Степового на слова Шевченка, „Горить моє серце", Ярослава Лопатинського, „Останні квіти" Остапа Бобикевича, „Ой, вербо, вербо" Станислава Людкевича на слова Василя Пачовського, „Ой, у полі тихий вітер віє" Бориса Лятошинського, „Ой, ходить сон" Л. Ревуцького, „Співа зима" та „Колискова" В. Косенка та багато інших.

Пишучи ці рядки автор не може не згадати прослуханий ним дует з останньої сцени опери Чайковського „Евгеній Онєгін" у виконанні Олени Лозицької з її чоловіком Д. Йохою-Березенцем. Слухалось багато „Тетян" у виконанні від української Зої Гайдай до канадської Терези Стратос. Були „Тетяни" з перевагою чистого „бельканто", були з перевагою сценічної гри... Але на цей раз дует в концертному виконанні... Слухаючи в ньому досконало подані Оленою Лозицькою музичні фрази довелося відчути в них глибинний конфлікт любови і вірности в душі її Тетяни. В голові автора ще й досі звучать тембральні тони трагізму сильного голосу Олени Лозицької в творі „Ой, одна я, одна..."

Не може забути автор і шляхетної вдачі Покійної... З нею доводелося час від часу зустрічатися останніми роками в Едмонтоні, коли вона вже відійшла від своєї концертної діяльности. Але вона завжди виявляла свою надзвичайну гостинність і здається, рада була би зробити все, щоб гості відчували себе просто й щиро... І було боляче й прикро констатувати факт, що її мистецтво вже належить минулому. А вона була перш за все людиною мистецтва і для неї воно становило основну мету її життя.

Валеріян Ревуцький

Зустріч з автором книжки „З футболом у світ"

Л. Скоцень під час авторського вечора

Був прекрасний день, що дуже надавався на футбольні змагання, але ті, які зійшлися в залі УНО в Торонто в неділю, 27-го квітня ц. р., тільки згадували футбол, а при тому і свої молоді літа, і часи, коли Лєньо, лице якого тепер виглядає, як мапа світу, був красунь, легендарний футболіст, „король стрільців", тема мрій не одної дівчини.

Зустріч фанатиків спорту відбулася в пошану Лєня, а також, щоб спопуляризувати його біографічні спомини „З футболом у світ" і подумати, чи цю книжку продовжувати, чи вже перекладати її, в скороченій формі, на англійсьлку мову. Майже всі виявили бажання, щоб Лєньо далі писав і щоб видані спогади частинами перекладати на англійську мову, але не тому, що „наша молодь не розуміє і не читає по-українському", а тільки для того, щоб книжка мала ширше коло читачів, не конечно українське. Ми маємо світ інформувати про нас, а не гніватися, що про нас оповідають небелиці різні Устінови. Між іншим, найкращу критику про фільм Устінова: „Устінов'с Раша" написала жидівка Барабара Аміль, видатна журналістка і колишня редакторка торонтського „Сану". З українців лише проф. Магочий написав знамениту статтю, що розторощує Устінова, але, на жаль, ця стаття появилася в наших англомовних газетах, а не в англомовних—англійських. Яка шкода!

Книжка Скоценя „З футболом в світ"—це не літературний шедевр. Під цим кутом не треба її розглядати.

Це—633 сторінки історії футболу, інформацій про інші галузі українського спорту, це довга лента теплих, люблячих, не раз емоційних спогадів, портрети спортсменів, людей, що любили спорт, творили спорт, їли, пили, дихали спортом! (Як наприклад, незрівняний меценат і підприємець Чучман). Це широка панорама українського спорту в Галичині перед Другою світовою війною, під час окупацій, на еміграції, в Новому Світі. Дуже потрібна книжка як історичний, довідковий матеріял. Наразі—перша єдина цього роду, на цю тему. В ній маса прізвищ, маса епизодів, не раз екстатичних, не раз глибоко зворушливих. Наприклад, у розділі „Українські дербі: матч безправ'я і бандитизму" Лєньо описує сцену, коли на нього напали змагуни другої дружини, повалили на землю і почали гістерично бити. І в цьому моменті Лєня охоронив власним тілом змагун противної команди Зенко Снилик, наставляючи свої плечі на кулаки що мали падати на Лєня (Зенко Снилик? Тепер „Пан Снилик", редактор, ветеран спорту, але тоді—блискучий змагун, і капитан американської олімпійської футбольної команди в роках 1956-60-64). Таких моментів у книжці багато. Читач залишається і поінфомований, і не раз зі сльозою в очах, і з усміхом у душі, і теплом у серці. Головно—зачудований, що Лєньо, специяльність якого була—віртуозно копати м'яч, перемінився в автора, в той час, коли іншим людям навіть тяжко листа написати!

Віра Ке

Баляда...

(Закінчення зі стор. 2)

(Закінчення зі стор. 2)

вовані тим, що юрба людей з усіх боків обмацує труну. Дехто в голос визначає: „Труна алюмінева і золотом пофарбована, мабуть покійник не з простих". Знайомий шофер звернувся до Олексія.

— Слушай, продай гроб! Єсть харошій покупатель.

— Так у ньому ж батько!..

— Старіка перєсєлім у сосновий.2000 чістаганом , а?...

— Батько сам собі купив цю труну — це його власність.

–Жаль. Может передумаєш?

— Краще відвезти труну на летовище.

— Ето можна — 20 с могорічем.

Коли сіли в літак, Лесик запитав батька:

— Чому діда веземо назад?

— Не дозволили в Києві поховати.

— Це ще краще. Поховаємо діда там,де живемо.

Літак, що віз батька, сина і внука, множив швидкість, а Олексій думав про покійного батька, про розтягнуті та спрасовані роки нелюдським болем, які він лишив на спогад нащадкам.

Активні інженери

Тут в приміщеннях Українського Інституту Америки відбулося пленарне засідання членів Головної управи та голів поодиноких відділів Товариства Українських Інженерів Америки. Присутніми були голови шістьох відділів, три прислали письмові звіти і три відділи не прислали звітів, ані не були репрезентованими, хоч деякі з них, наприклад, Баффало і Бостон є активними.

Поодинокі відділи виявляють всесторонню активність. І хоч багато з членів переходять на вічний спочинок, проте їх місця займають молоді інженери, випускники американських університетів. Всетаки найбільшим динамічним в усіх відношеннях є відділ у Дітройті, хоч інші, як Філядельфія, Ню Джерзі, Каліфорнія, Вашінґтон теж не дуже є позаду. Стан членства є приблизно 1,000, хоч в теренах є щонайменше 3,000-4,000 молодих професіоналістів, які можуть стати членами.

Широка дискусія розвинулася над проблемами дотеперішньої праці, її змісту та форми. Були думки, щоб ближче приглянутися різним організаціям професіоналістів, що існують уже в Піттсбурзі, Ню Джерзі, Вашінґтоні і чи не було б доцільним думати про якусь фузію, чи консолідацію. Більшість членів Головної управи УТІА прийняла думку, що треба співпраці, але існувати, як окремі організації, а життя само покаже, що буде більше практичне.

Товариство Українських Інженерів Америки бере дуже активну участь в загальногромадському житті, має своїх представників в комітеті для одної спільної Централі в ЗСА у відзначуванні Тисячоліття Християнства в Україні і наукових (Гарвардський Проєкт) комітетах та інших загальногромадських акціях.

ІЯХ

Д-р І. Флис...

(Закінчення зі стор. 1)

яких УНС задумує заанґажувати.

Але навіщо потрібна ця зміна в забезпеченевій структурі Українського Народного Союзу?

Головний предсідник виснює, що стейтові власті **слідкують за діяльністю** братських Союзів. На підставі законів, які є різні у різних стейтах ЗСА, ті організатори, які мають право продавати забезпеченеві поліси на базі частинної лише праці, мають точно означені висоти забезпечення і число членів, яких вони можуть зорганізувати.

Наприклад, в стейті Ню Йорк, який є великим ринком збуту для союзового забезпечення, братський організатор не може продати більше, як 20,000 дол. забезпечення, обмеження, що його можна осягнути продажем одної поліси. В Пенсильванії це обмеження є вище — 100,000 дол., але й цю суму можна відносно легко осягнути. Отже діяльність таких організаторів значно обмежена і якщо організатори переступлять ці межі, вони можуть бути покарані.

Професійні організатори, однак, мають стейтові дозволи і тому вони не мають жадних обмежень щодо числа членів чи висоти суми забезпечення.

Третім членом відділу продажу є координатор братської діяльности. Цей пост є дуже важливий якщо УНСоюз хоче зберегти свій статус організації звільненої від податків. Федеральний Уряд погрожує оподаткуванням тих братських союзів, які не дотримуються тих цілей, для яких вони були створені.

Братські союзи повинні вживати свої фонди для добра своїх членів, громади і країни. Д-р Флис пояснює: Уряд задивляється на цю справу так — якщо братські союзи виконують службу для народу добровільно, то Уряд не мусить виконувати цю функцію".

Координатор братської діяльности накреслює проєкти активности і популяризує їх серед членства. Ця особа мусить співпрацювати з директором продажу. Популяризуючи УНСоюз і ідеї фратерналізму, координатор братської діяльности фактично облегшує працю директора продажу і організатора та допомагає їм в організаційній праці.

Всі ці зміни в ділянці продажу-організації напевно вийдуть на користь членам і потенціяльним членам. Професійні організатори будуть вишукувати нових членів, а не навпаки, і в цей спосіб уможливлюватимуть громадянам ставати **членами УНСоюзу. Ці ор**ганізатори,, випосажені модерною технікою продажу і знанням забезпеченевого ремесла, можуть добитись до молодшого покоління українських професіоналістів, тобто до досі мало доступного джерела нових членів.

Новий персонал продажу також зможе виробити ряд нових плянів забезпечення для членів УНСоюзу, напри клад, пенсійні фонди, які є звільнені від оподаткування — сказав д-р Флис. Нові кляси забезпечення доповнять портфоліо УНСоюзу і „члени зможуть мати те, що вони хочуть і потребують. Нема найменшої причини чому б УНСоюз не міг конкурувати з комерційними установами".

Отримуючи першорядне забезпечення, члени УНсоюзу також допомагають громаді, бо прибутки з фондів повертаються в громаду у формі братської діяльности.

Поглянувши назад, на чотири роки праці, головний предсідник УНС каже: „Я є гордий з наших успіхів".

Серед успіхів він вичисляє зріст майна до 55 мільйонів, побудову приміщень для старших на Союзівці, яка пошириться з набуттям додаткової землі і вдержання **та віднову приміщень на** Союзівці.

В додатку до цього, УНС і „Свобода" перейшли вже **на компюторську систему** і продовжуються переговори щодо злиття УНС з Українським Братським Союзом. При цьому УНС грає як досі передову ролю в українській громаді.

Всі ці здобутки не були б можливі без співпраці усіх членів Головного Уряду і Екзекутиви. „Дуже часто Головний Уряд схвалював рішення Екзекутиви одноголосно або їх одобрював".

В загальному майбутнє УНС виглядає добре, з можливістю росту членства, як теж майна і активністю усіх членів Українського Народного Союзу та громади не залежно від віку.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН прийняв у Білому Домі заступника прем'єра комуністичного Китаю Яо Іня. На зустрічі було обговорено ряд питань, які представляють взаємний інтерес. Зокрема були розглянуті можливості поширення двосторонніх економічних, культурних і військових відносин.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТАМАРА ДОЛЬНИЦЬКА, член УНС Відд. 153-го ім. Л. Мишуги в Філядельфії, Па., померла 30-го грудня 1985 року на 65-му році життя. Нар. 1920 року. Членом УНС стала 1980 року. Залишила у смутку мужа Мстислава, сина Юрія з дружиною Розмері і Мирона та доньку Ірину. Похорон відбувся 4-го січня 1986 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейзі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ІВАН ДАНИЛЮК, член УНС Відд. 93-го ім. Івана Франка в Сентрал Фоллс, Р. Ай., помер 1-го січня 1986 року на 64-му році життя. Нар. 1921 року в Остриині, Станиславів, Зах. Україна. Залишив у смутку дружину Надію, доньку Галю, синів Тараса, Івана мол. і Петра. Похорон відбувся 4-го січня 1986 року в Блекстоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Іваницький, секр.

РОЗАЛІЯ ДИДІВ, член УНС Відд. 126-го ім. св. Івана Хрестителя в Сліквіллі, Па., померла 22-го грудня 1985 року на 88-му році життя. Нар. 10-го травня 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку сина Володимира, шестеро внуків і четверо правнуків. Похорон відбувся 26-го грудня 1985 року на цвинтарі Твін Веллі Меморіял Парк в Делмонті, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Шеліга, секр.

АНАСТАЗІЯ ШПАК, член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсокет, Р. Ай., померла 22-го грудня 1985 року на 89-му році життя. Нар. 9-го січня 1896 року в Україні. Членом УНС стала 1925 року. Залишила у смутку сина Василя Шевчука, дві доньки — Анну Мішанець і Марію Бурську, 8 внуків і 11 правнуків. Похорон відбувся 26-го грудня 1985 року на цвинтарі св. Стефана в Менвіллі, Р. Ай.

Вічна Їй Пам'ять!

Л. Гардінк, секр.

АННА КЛЕМАН, член УНС Відд. 147-го ім. св. Михайла в Аллентавні, Па., померла 19-го травня 1985 року на 87-му році життя. Нар. 1898 року в Галичині, Україна. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку синів Володимира і Йосифа, доньку Стеллу Ґулькевич, 5 внуків і 12 правнуків. Похорон відбувся 22-го травня 1985 року на укр. православному цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

К. Гуцайлюк, секр.

ІВАН ПІДУСТВА, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, помер 5-го листопада, 1985 року на 65-му році життя. Нар. 31-го березня 1921 року в селі Залавс, пов. Теребовля. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Павлину, доньок Галину Шкред, Марію Алонджі; синів Вилляма і Михайла і семеро внуків. Похорон відбувся 8-го листопада 1985 року на цвинтарі „Ґейт оф Гевен" у Вагала, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Заліпський, секр.

НАСТЯ ДОРОШЕНКО, член УНС Відд. 219-го ім. М. Грушевського в Нюарку, Н.Дж., померла 6-го грудня 1985 року на 90-му році життя. Нар. 12-го жовтня 1896 року в селі Павтик, Рогатин, Україна. Членом УНС стала 1922 року. Залишила у смутку доньок Ольгу Коропатник і Марію Пзолерсіо. Похорон відбувся 6-го грудня 1985 року на цвинтарі Голлівуд Меморіял Парк в Юніон, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Юров, секр.

ІВАН СИНИЦЯ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 9-го листопада 1985 року на 72-му році життя. Нар. 20-го липня 1913 року в Кушані, Рава Руська, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Анну; дітей — Дмитра, Федька і Марію, чотирьох братів і сестру та ближчу і дальшу родину в ЗСА і в Україні. Похорон відбувся 13-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Семків, секр.

ПЕТРО КУПСИК, член УНС Відд. 156-го ім. Тараса Шевченка в Брукгейвен, Па., помер 17-го грудня 1985 року на 89-му році життя. Нар. 1897 року в Зах. Україні. Членом УНС став 1922 року. Залишив у смутку дружину Катарину, синів Івана і Едварда, доньку Марію, 6 внуків і 2-ох правнуків. Похорон відбувся 20-го грудня 1985 року на цвинтарі Лон Крофт в Линвуд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Новак, секр.

ВАЛЕНТИНА ЧАВС, член УНС Відд. 25-го Т-ва „Свобода" в Джерзі Ситі, Н.Дж., померла 18-го січня 1986 року на 82-му році життя. Нар. 1904 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку сестер Евдокію і Ольгу, племінницю д-р Ольгу Вучіч з мужем д-ром Міляном і пасербицю Наталку Слободинську. Похорон відбувся 22-го січня 1986 року на Форест Семетері в Ст Полл, Міннесота.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа